

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

ЗАТВЕРДЖУЮ
В.о. проректора з науково-
педагогічної роботи

доцент І.В. Лещина

“ _____ ” _____ 2020 року

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНА МЕДИЦИНА, ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я

(назва навчальної дисципліни)

навчальний рік **2020-2021**

галузь знань **22 «Охорона здоров'я»**
(шифр і назва галузі знань)

спеціальність **221 «Стоматологія»**
(шифр і назва спеціальності)

V курс «Магістр стоматології»
очна форма навчання

Силабус навчальної дисципліни
затверджений на засіданні кафедри
громадського здоров'я та управління
охороною здоров'я
Протокол від
“28” серпня 2020 року № 13

Завідувач кафедри

(підпис)

Огнев В.А.
(прізвище та ініціали)

“28” серпня 2020 року

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем
громадського здоров'я

Протокол від
“31” серпня 2020 року № 12

Голова

(підпис)

Огнев В.А.
(прізвище та ініціали)

“31” серпня 2020 року

1. Дані про викладачів, що викладають дисципліну

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Огнєв Віктор Андрійович
Контактний тел.	+38-099-95-47-120, 057-707-73-20
E-mail:	v.ognev.khnmu@gmail.com
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Вівторок 15.30-17.00
Локація	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Сокол Костянтин Михайлович
Контактний тел.	+38-050-423-10-82, 057-707-73-20
E-mail:	sokolkm04@gmail.com
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Вівторок 15.30-17.00
Локація	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

Прізвище, ім'я по батькові викладача	Григоров Микола Миколайович
Контактний тел.	+38-067-57-57-401, 057-707-73-88
E-mail:	n 5757401@ukr.net
Розклад занять	Відповідно до розкладу навчального відділу
Консультації	Вівторок 15.30-17.00
Локація	Ауд. кафедри громадського здоров'я та управління охороною здоров'я

РОЗРОБНИКИ СИЛАБУСУ:

д.мед.н., проф. Огнєв В.А.,
д.мед.н., проф. Сокол К.М.,
к.мед.н., ас. Нестеренко В.Г.
асистент Григоров М.М.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Дисципліна «Соціальна медицина, громадське здоров'я» включає в себе інформацію щодо основних понять та термінів організації охорони здоров'я, особливостей нормативно-правового забезпечення в охороні здоров'я та сучасної стратегії реформування системи охорони здоров'я, особливостей організації надання первинної, спеціалізованої та вузькоспеціалізованої медичної допомоги, стаціонарної та екстреної, а також паліативної та хоспісної допомоги. А також вивчення особливостей медичного забезпечення людей літнього віку, охорони материнства та дитинства, організації медичної експертизи втрати

працездатності, опанування засад методики проведення експертних оцінок якості медичної допомоги населенню, аналізу чинників впливу на діяльність закладів охорони здоров'я, вивчення особливостей управління охороною здоров'я, прийняття управлінських рішень та реалізації сучасного підходу електронного здоров'я.

Вивчення даної дисципліни є одним з невід'ємних компонентів підготовки висококваліфікованого спеціаліста у сфері громадського здоров'я, що має системне уявлення про організацію та основні засади та особливості функціонування системи охорони здоров'я країни та здатен застосовувати ці знання для здійснення професійної діяльності в сфері громадського здоров'я.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є: ***сучасні підходи та особливості організації охорони здоров'я в Україні.***

Міждисциплінарні зв'язки: ***«Соціальна медицина, громадське здоров'я» інтегрується з дисциплінами:*** «Основи громадського здоров'я», «Інформатизація в сфері громадського здоров'я», «Епіднадгляд та оцінка стану здоров'я і благополуччя населення», «Економіка і фінансування охорони здоров'я», а також з вибірковими дисциплінами «Правові аспекти медичної діяльності», «Етичні норми в громадському здоров'ї», «Управління якістю в сфері охорони здоров'я», «Основи доказової медицини».

Навчальна дисципліна належить до вибіркових дисциплін.

Силабус упорядкований із застосуванням сучасних педагогічних принципів організації навчально-виховного процесу вищої освіти.

Загальний підхід: вивчення дисципліни передбачає опанування теоретичних знань та практичних навичок з організації охорони здоров'я та їх застосування у здійсненні практичної діяльності фахівця з громадського здоров'я, зокрема здобувачі вищої освіти мають ознайомитися з базовими системами охорони здоров'я, їх особливими рисами; з'ясувати сучасні проблеми забезпечення медико-санітарної допомоги населенню; вивчити нормативно-правові документи щодо організації охорони здоров'я населення; вивчити сучасний стан та перспективи реформування системи охорони здоров'я України; ознайомитися з основними засадами та особливостями організації надання первинної, позалікарняної (спеціалізованої та вузькоспеціалізованої), стаціонарної медичної допомоги населенню; вивчити особливості медико-соціального забезпечення населення літнього віку, надання паліативної та хоспісної допомоги; опанувати особливості організації та змісту роботи закладів системи охорони материнства та дитинства; засвоїти зміст та засади аналізу діяльності служби екстреної (швидкої) медичної допомоги; опанувати методики проведення експертних оцінок якості медичної допомоги населенню та аналізу чинників, що впливають на діяльність закладів охорони здоров'я; опанувати теоретичні та практичні засади організації експертизи втрати працездатності; ознайомитися з особливостями управління охороною здоров'я та прийняття управлінських рішень; ознайомитися з сучасною системою «Електронне здоров'я» та вивчити особливості використання електронних засобів в охороні здоров'я в сучасних умовах.

Для успішного проходження курсу здобувачеві необхідно вчасно

виконувати всі завдання викладача, при виявленні питань чи проблем з їх виконанням завчасно звертатися до викладача.

Вивчення дисципліни завершується іспитом, тому в процесі вивчення різних тем здобувачам доцільно звертати увагу на питання, що виносяться на іспит.

МЕТА КУРСУ:

оволодіння здобувачами вищої освіти сучасними знаннями з організації системи охорони здоров'я в державі в цілому та за окремими напрямками, її нормативно-правового регулювання та тенденцій й перспектив реформування системи охорони здоров'я, а також опанування навичок використання цих знань в здійсненні професійної діяльності в громадському здоров'ї.

Зокрема, здобувачі мають:

– знати: основні теоретичні поняття організації охорони здоров'я; типи систем охорони здоров'я, їх характеристики, переваги і недоліки; сутність та ключові аспекти організації охорони здоров'я України, стратегію та основні характеристики і проблеми реформування системи охорони здоров'я; нормативно-правове забезпечення в охороні здоров'я; сутність первинної медичної допомоги та особливості її організації; види медичної допомоги за змістом і ступенем складності та засади організації спеціалізованої та вузькоспеціалізованої медичної допомоги, заклади та лікарів, що їх надають; особливості надання стаціонарної медичної допомоги, реформування її та організаційні форми медичного забезпечення окремих груп населення; сутність госпітальних округів, принципи їх створення та роль в сучасній системі охорони здоров'я; зміст, значення та особливості організації медичного забезпечення населення літнього віку, надання паліативної та хоспісної допомоги; сутність та зміст системи охорони материнства і дитинства, організації роботи закладів системи охорони материнства та дитинства; зміст екстреної медичної допомоги, її систему, завдання та особливості реформування, структуру, завдання та функції, взаємодію з різними медичними закладами; основні поняття та терміни якості медичної допомоги, методики оцінки якості; чинники, що впливають на ефективність діяльності закладів охорони здоров'я та використання статистичних методів для аналізу діяльності закладів охорони здоров'я й визначення впливу чинників; особливості організації медичної експертизи втрати працездатності; базові засади управління охороною здоров'я та прийняття управлінських рішень, управління персоналом; особливості сучасної системи «Електронне здоров'я» та надання інформації, ресурсів і послуг охорони здоров'я з використанням електронних засобів.

– навчитися: розрізняти відмінності типів систем охорони здоров'я, визначати їх переваги та недоліки, характеризувати фінансове та кадрове забезпечення систем охорони здоров'я; працювати з нормативно-правовими документами у сфері охорони здоров'я; працювати з інформацією з різних джерел щодо реформування системи охорони здоров'я України, визначати проблеми, стан та перспективи реформ та стану системи охорони здоров'я;

застосовувати знання з організації охорони здоров'я в країні, особливостей системи охорони здоров'я України в цілому та за основними її напрямками для аналізу ситуації, виявлення проблем та складних питань, а також розробки та впровадження заходів в громадському здоров'ї, визначення сфер та організацій системи охорони здоров'я, що можуть бути задіяні в тих чи інших напрямках професійної діяльності в громадському здоров'ї, налагодження між секторальною взаємодією; аналізувати діяльність системи охорони здоров'я за різними рівнями та напрямками, належним чином координувати діяльність у сфері громадського здоров'я з особливостями організації надання медичної допомоги та розробляти пропозиції та заходи щодо її покращення, підвищення ефективності системи громадського здоров'я на цій основі; застосовувати методики оцінки якості медичної допомоги населенню та розробляти відповідні рекомендації та заходи щодо її удосконалення; здійснювати аналіз чинників, що впливають на діяльність закладів охорони здоров'я та розробляти заходи з покращення надання медичної допомоги; розуміти, аналізувати та використовувати в практичній діяльності знання та навички з медичної експертизи втрати працездатності; застосовувати в професійній діяльності базові знання з управління охороною здоров'я, приймати виважені та обґрунтовані управлінські рішення; застосовувати електронні засоби та електронні інформаційні ресурси та системи для збору і аналізу інформації у сфері охорони здоров'я, оптимізації надання медичних послуг.

КОМПЕТЕНТНОСТІ

Згідно з вимогами стандарту та освітньо-професійної програми дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей**:

– *інтегральна*:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері громадського здоров'я або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, застосування наукових теорій та аналітичних методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

– *загальні*:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;
- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності);
- здатність бути критичним і самокритичним;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність розробляти та управляти проектами;

- здатність діяти соціально відповідально та свідомо;
 - здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;
 - здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
 - здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.
- *спеціальні (фахові, предметні):*
- здатність оцінювати, інтерпретувати, порівнювати та прогнозувати основні показники громадського здоров'я;
 - здатність розробляти і пропонувати науково обґрунтовані варіанти стратегій, політик та заходів, спрямованих на збереження та зміцнення здоров'я населення, а також оцінювати їх ефективність;
 - здатність організовувати заходи з нагляду за станом здоров'я населення з використанням міжсекторального підходу;
 - здатність аналізувати вплив різних детермінант на здоров'я населення та обґрунтовувати відповідні заходи з їх попередження;
 - здатність оцінювати ризики та обґрунтовувати доцільні дії у відповідь на надзвичайні ситуації у сфері громадського здоров'я;
 - здатність аналізувати стратегії, політики та інтервенції в сфері громадського здоров'я та пропонувати заходи щодо підвищення ефективності використання наявних коштів;
 - здатність створювати команду для діяльності у сфері громадського здоров'я і забезпечувати її ефективну роботу;
 - здатність розробляти проекти надання послуг громадського здоров'я та профілактики (первинної, вторинної та третинної) захворювань, промоції здоров'я, та забезпечувати їх реалізацію;
 - здатність застосовувати різні методики, стратегії та моделі викладання громадського здоров'я;
 - здатність застосовувати наукові підходи щодо планування дизайну досліджень, збору даних, розповсюдження та використання результатів наукових досліджень у сфері громадського здоров'я;
 - здатність здійснювати викладання основ громадського здоров'я у закладах освіти різного рівня, планувати та здійснювати заходи, спрямовані на розбудову належного рівня кадрових ресурсів для громадського здоров'я;
 - здатність здійснювати наставництво та сприяти безперервному професійному розвитку фахівців з громадського здоров'я;
 - здатність виконувати управлінські функції та організовувати надання послуг у сфері громадського здоров'я, забезпечувати контроль за якістю послуг, що надаються на належному рівні.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, 3 кредити ЄКТС.

Тема 1. Базові системи охорони здоров'я. Сучасні проблеми забезпечення медико-санітарної допомоги населенню та шляхи їх вирішення.

Визначення поняття «система охорона здоров'я». Цілі, цінності, функції, принципи, умови успішного функціонування систем охорони здоров'я. Типи систем охорони здоров'я, їх характеристики, переваги та недоліки. Історичні етапи розвитку систем охорони здоров'я. Фінансування та кадрове забезпечення систем охорони здоров'я.

Тема 2. Стратегія реформування системи охорони здоров'я в Україні та нормативно-правового забезпечення в охороні здоров'я.

Реформування охорони здоров'я: визначення терміну, рушійні сили. Напрями та умови успішного реформування медичної сфери. Модель системи охорони здоров'я України: основні характеристики та проблеми. Стратегічні документи, що визначають шляхи реформування вітчизняної системи охорони здоров'я, етапи, заходи. Реформування надання послуг, фінансування, управління, підготовки кадрів в національній системі охорони здоров'я.

Тема 3. Організація надання первинної медичної допомоги населенню.

Сутність поняття «первинна медична допомога» (ПМД). Принципи організації ПМД на засадах сімейної медицини. Роль сімейного лікаря/лікаря загальної практики в забезпеченні медичних потреб міського та сільського населення. Моделі роботи сімейного лікаря, їх сутність, проблеми вибору конкретних моделей. Організаційні моделі переходу від дільнично-територіальної системи медичного забезпечення населення до сімейної медицини, можливості та доцільність різних моделей. Реформування первинної медичної допомоги в Україні.

Тема 4. Організація поза лікарняної (спеціалізованої та вузькоспеціалізованої) медичної допомоги населенню.

Класифікація видів медичної допомоги за змістом та ступенем складності. Зміст вторинної (спеціалізованої) та третинної (вузькоспеціалізованої) медичної допомоги. Заклади, де надається амбулаторно-поліклінічна вторинна та третинна медична допомога. Лікар-спеціаліст, функції, кваліфікація. Лікарські категорії. Етапність надання поза лікарняної медичної допомоги. Особливості організації надання амбулаторної спеціалізованої та вузькоспеціалізованої медичної допомоги сільському населенню. Реформування поза лікарняної медичної допомоги.

Тема 5. Організація стаціонарної медичної допомоги населенню.

Зміст вторинної (спеціалізованої) та третинної (вузькоспеціалізованої, високотехнологічної, висококваліфікованої) стаціонарної медичної допомоги. Заклади, що надають стаціонарну допомогу. Реформування надання лікарняної медичної допомоги. Госпітальний округ: принцип створення та характеристика закладів. Структура та функції лікарень. Особливості надання стаціонарної допомоги сільському населенню. «Клініка дружня до молоді» та «Лікарня доброзичлива до дитини» – лікарні нового типу з особливим статусом. Клініки науково-дослідних інститутів, їх роль у наданні третинної допомоги. Нові організаційні форми медичного забезпечення окремих груп населення – ВІЛ-інфікованих, хворих на туберкульоз, людей похилого, старечого віку тощо.

Тема 6. Медико-соціальне забезпечення населення літнього віку.

Історія геронтології та геріатрії. Вікова класифікація населення. Медико-соціальне значення постаріння населення. Вплив постаріння населення на демографічне навантаження, захворюваність населення та потребу в медичному забезпеченні. Особливості стану здоров'я людей літнього віку, методика визначення та оцінка показників. Система організації геріатричної допомоги в Україні (амбулаторно-поліклінічні, стаціонарні, стаціонарозамінні заклади). Потреба в геріатричній допомозі, завдання та перспективи її розвитку. Лікар-геріатр: функції та завдання. Геріатрична освіта. Взаємодія закладів геріатричної допомоги зі структурами сімейної медицини.

Тема 7. Паліативна та хоспісна допомога.

Паліативна допомога – потреба і забезпеченість населення. Основні принципи паліативної допомоги. Форми надання паліативної допомоги. Хоспіси: характеристика структури та діяльності.

Тема 8. Організація та зміст роботи закладів системи охорони материнства та дитинства.

Система охорони материнства та дитинства. Репродуктивне здоров'я, динаміка його основних показників. Характеристика здоров'я дитячого населення. Значення соціально-економічних, соціально-психологічних, медико-соціальних заходів, спрямованих на покращання здоров'я жінок і дітей. Лікувально-профілактичні заклади з надання акушерсько-гінекологічної допомоги, особливості їх формування в умовах міської та сільської місцевостей; організація та зміст їх роботи. Перинатальний центр. Жіноча консультація. Пологовий будинок. Етапи медичної допомоги дітям. Комплексна оцінка здоров'я дітей. Заклади, що надають медичну допомогу дітям, їх структура та функції. Основні розділи роботи педіатра, сімейного лікаря. Кабінет здорової дитини. Індивідуальна підготовка дітей до вступу у шкільний та дошкільний заклад. Інфекційна захворюваність дітей та організація профілактичних щеплень. Стан дитячої імунопрофілактики в Україні. Організація спеціалізованої медичної допомоги дітям. Організація медичної

допомоги в дошкільних закладах, школах. Будинки дитини, стан здоров'я їх контингенту.

Тема 9. Аналіз діяльності служби екстреної (швидкої) медичної допомоги.

Екстрена медична допомога: система, принципи, завдання. Реформування служби екстреної медичної допомоги. Етапність та маршрутизація екстреної медичної допомоги. Показники діяльності служби. Значення служби екстреної медичної допомоги (ЕМД), її заклади. Центри екстреної медичної допомоги та медицини катастроф. Лікарня швидкої медичної допомоги. Структура, штати, завдання та основні функції. Завдання станції (відділення) швидкої медичної допомоги (ШМД) та її функції. Пункти невідкладної медичної допомоги. Організація ЕМД у сільській місцевості. Взаємодія служби ЕМД з різними медичними закладами. Облікові документи станцій ШМД, визначення та аналіз показників їх діяльності.

Тема 10. Методика проведення експертних оцінок якості медичної допомоги населенню.

Основні поняття та терміни якості медичної допомоги. Складові частини якості: структурна якість; якість технологій; якість результатів. Методика оцінки якості. Вимоги до методик: придатність для використання стосовно різних етапів і видів медичної допомоги, об'єктивність, можливість кількісної оцінки, коректне відображення суті медичної діяльності. Стандарти якості медичної допомоги щодо клініко-статистичних груп, нозологічних форм. Стандарти медичних технологій. Застосування клінічних протоколів. Медико-економічні стандарти. Проміжні та довгострокові показники якості медичної допомоги. Значення ліцензування та акредитації медичних закладів для забезпечення належної якості медичної допомоги. Види контролю за медичною діяльністю. Організація проведення експертної оцінки діяльності медичних закладів, їх підрозділів і медичних працівників. Методика визначення рівня якості лікування, моделей кінцевих результатів, інтегрального коефіцієнта ефективності.

Тема 11. Аналіз чинників впливу на діяльність закладів охорони здоров'я.

Чинники, що впливають на ефективність діяльності закладів охорони здоров'я. Керовані та некеровані чинники. Взаємодія різних закладів охорони здоров'я. Етапність та наступність у наданні медичної допомоги населенню. Значення медико-статистичної інформації у визначенні чинників впливу на діяльність медичних закладів. Використання статистичних методів (оцінки вірогідності, кореляційного аналізу, методу стандартизації) в аналізі діяльності закладів охорони здоров'я та визначенні впливу чинників. Основні підходи до розробки заходів з покращення надання медичної допомоги.

Тема 12. Організація медичної експертизи втрати працездатності.

Завдання лікуючих лікарів при проведенні експертизи тимчасової втрати працездатності. Лікарсько-консультативна комісія (ЛКК): функції, склад, організація роботи. Зміст, призначення та порядок заповнення облікових документів, які використовуються при проведенні експертизи тимчасової непрацездатності. Значення листка непрацездатності як облікового, юридичного та фінансового документу. Визначення тактики різних посадових осіб лікувально-профілактичних закладів стосовно конкретних видів і випадків тимчасової непрацездатності. Оформлення листків непрацездатності при окремих видах і випадках тимчасової непрацездатності. Організація експертизи стійкої втрати працездатності. Медико-соціальні експертні комісії (МСЕК), їх види (за адміністративно-територіальною ознакою, за профілями). Функції МСЕК. Зміст, призначення та порядок заповнення основних документів стійкої втрати працездатності, які використовуються при експертизі. Визначення та оцінка тактики МСЕК стосовно встановлення причини та груп інвалідності при окремих її видах.

Тема 13. Управління охороною здоров'я. Методика прийняття управлінських рішень. Управління персоналом.

Менеджмент як наука: закони, принципи, методи. Школи менеджменту. Сучасні тенденції розвитку. Системний, ситуаційний менеджмент. Чинники, що впливають на ефективність управління охороною здоров'я. Особливості процесу управління в системі охорони здоров'я на галузевому, місцевому та організаційному рівнях в сучасних умовах. Роль керівника в забезпеченні ефективності діяльності закладів охорони здоров'я. Управлінське рішення: визначення, етапи реалізації, переваги та недоліки різних методів його прийняття. Визначення виду управлінського рішення за змістом. Визначення стилю прийняття управлінського рішення. Особливості реалізації управлінських рішень з урахуванням соціально-психологічних прошарків колективу.

Тема 14. Електронне здоров'я.

Система «Електронне здоров'я». Надання інформації, ресурсів і послуг охорони здоров'я з використанням електронних засобів. Електронні реєстри закладів охорони здоров'я, лікарів. Електронні декларації. Електронні рецепти. Розвиток телемедицини.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Напрямок підготовки <u>22 «Охорона здоров'я»</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: 221 «Стоматологія» (шифр і назва)	Рік підготовки:	
		5-й	-й
		Семестр	
		7-й	8-й
Годин для заочної форми навчання: аудиторних – 16 самостійної роботи здобувача – 74	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Лекції	
		4 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		12 год.	год.
		Самостійна робота	
		74 год.	год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
		Вид контролю:	
		залік	

Структура навчальної дисципліни

Назви розділів дисципліни і тем	Кількість годин			
	Форма навчання (заочна)			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
1	2	3	4	5
Тема 1. Базові системи охорони здоров'я. Сучасні проблеми забезпечення медико-санітарної допомоги населенню та шляхи їх вирішення.	10	2	-	8
Тема 2. Стратегія реформування системи охорони здоров'я в Україні та нормативно-правового забезпечення в охороні здоров'я	10	2	-	8
Тема 3. Організація надання первинної медичної допомоги населенню.	6	-	2	4
Тема 4. Організація поза лікарняної	6	-	-	6

(спеціалізованої та вузькоспеціалізованої) медичної допомоги населенню.				
Тема 5. Організація стаціонарної медичної допомоги населенню.	6	-	-	6
Тема 6. Медико-соціальне забезпечення населення літнього віку.	4	-	2	2
Тема 7. Паліативна та хоспісна допомога.	4	-	-	4
Тема 8. Організація та зміст роботи закладів системи охорони материнства та дитинства.	10	-	2	8
Тема 9. Аналіз діяльності служби екстреної (швидкої) медичної допомоги.	4	-	-	4
Тема 10. Методика проведення експертних оцінок якості медичної допомоги населенню.	4	-	-	4
Тема 11. Аналіз чинників впливу на діяльність закладів охорони здоров'я.	6	-	2	4
Тема 12. Організація медичної експертизи втрати працездатності.	8	-	2	6
Тема 13. Управління охороною здоров'я. Методика прийняття управлінських рішень. Управління персоналом.	8	-	-	8
Тема 14. Електронне здоров'я.	2	-	-	2
Підсумкове заняття	2		2	
Всього	90	4	12	74

Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Базові системи охорони здоров'я. Сучасні проблеми забезпечення медико-санітарної допомоги населенню та шляхи їх вирішення.	2
2	Стратегія реформування системи охорони здоров'я в Україні та нормативно-правового забезпечення в охороні здоров'я	2
	Всього лекційних годин	4

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Організація надання первинної медичної допомоги населенню.	2
2	Медико-соціальне забезпечення населення літнього віку.	2
3	Організація та зміст роботи закладів системи охорони материнства та дитинства.	2

4	Аналіз чинників впливу на діяльність закладів охорони здоров'я.	2
5	Організація медичної експертизи втрати працездатності.	2
	Підсумковий контроль	2
	Всього годин практичних занять	12

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<i>Базові системи охорони здоров'я. Сучасні проблеми забезпечення медико-санітарної допомоги населенню та шляхи їх вирішення.</i> Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	8
2	<i>Стратегія реформування системи охорони здоров'я в Україні та нормативно-правового забезпечення в охороні здоров'я</i> Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Робота з нормативно-правовими документами. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	8
3	<i>Організація надання первинної медичної допомоги населенню.</i> Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Робота з нормативно-правовими документами. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	4
4	<i>Організація позалікарняної (спеціалізованої та вузькоспеціалізованої) медичної допомоги населенню.</i> Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	6
5	<i>Організація стаціонарної медичної допомоги населенню.</i> Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	6
6	<i>Медико-соціальне забезпечення населення літнього віку.</i> Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2
7	<i>Паліативна та хоспісна допомога.</i> Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми.	4

	Варіативне виконання індивідуальних завдань.	
8	Організація та зміст роботи закладів системи охорони материнства та дитинства. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	8
9	Аналіз діяльності служби екстреної (швидкої) медичної допомоги. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	4
10	Методика проведення експертних оцінок якості медичної допомоги населенню. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	6
11	Аналіз чинників впливу на діяльність закладів охорони здоров'я. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2
12	Організація медичної експертизи втрати працездатності. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Робота з нормативно-правовими документами. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	4
13	Управління охороною здоров'я. Методика прийняття управлінських рішень. Управління персоналом. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	8
14	Електронне здоров'я. Опрацювання навчальної літератури. Складання розгорнутого плану відповідей на питання теми. Робота з електронною системою. Варіативне виконання індивідуальних завдань.	2
	Підсумковий контроль Підготовка до підсумкового контролю з дисципліни та складання іспиту.	2
	Всього	74

Індивідуальні завдання

Індивідуальна робота здобувачів вищої освіти під керівництвом викладача з дисципліни «Соціальна медицина, громадське здоров'я» проводиться протягом семестру у формі: вивчення літературних джерел, рекомендованих для опанування тем і проблем та підготовки доповідей за ними; вивчення нормативних документів, рекомендованих для вивчення різних тем дисципліни; роботи з електронною системою; виконання індивідуальних завдань.

Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання повинні виконати індивідуальне завдання і надіслати його на перевірку викладачеві (на e-mail) не пізніше, ніж за 10 днів до початку навчальної сесії.

Завдання (теми) для індивідуальної роботи здобувачі обирають із запропонованого переліку. Також здобувачі можуть самостійно запропонувати тему для виконання індивідуального завдання, спираючись на сферу своїх наукових інтересів або практичної діяльності, при цьому вони мають узгодити її з викладачем.

Критерії оцінювання індивідуального завдання. Робота повинна мати обсяг 10-16 сторінок тексту стандартного оформлення (розмір аркуша А4, шрифт – Times New Roman, кегль – 14, міжрядковий інтервал – 1,5, абзацний відступ – 1,25, вирівнювання по ширині, між абзацні відступи – відсутні) і повністю розкривати зміст обраних питань. Робота має бути структурована та містити перелік використаних літературних джерел, оформлений відповідно до існуючих вимог. Робота має бути подана на перевірку у визначені строки.

Невідповідність змісту, занадто великий або малий обсяг роботи, невідповідність формальним вимогам до оформлення, відсутність переліку використаних джерел або його неправильне оформлення, недостатня структурованість роботи, невчасне подання роботи на перевірку є підставами для зниження оцінки або ж повернення роботи на доопрацювання.

Теми індивідуальних завдань

1. Спеціалізовані диспансери в Україні: діяльність та перспективи розвитку.
2. Перинатальні центри – нова форма охорони здоров'я матері та дитини. Причини та наслідки впровадження.
3. Проблема безпліддя в Україні. Центри репродуктивного здоров'я. Проблема екстракорпорального запліднення.
4. Будинки дитини як заклади медико-соціального захисту: проблеми та перспективи розвитку.
5. Спеціалізовані заклади для осіб похилого віку (геріатрична служба): сьогодення та перспективи розвитку.
6. Розвиток паліативної допомоги в Україні. Хоспіси: проблеми та перспективи розвитку.
7. Розвиток страхової медицини в Україні. Історія та сучасність.
8. Санаторно-курортна служба в Україні: мережа закладів, їх діяльність

та перспективи розвитку.

9. Фінансування системи охорони здоров'я в Україні та за кордоном: проблеми, реформування.

10. Медична освіта в Україні. Система підвищення кваліфікації лікарів: заклади, атестація, категорії.

11. Кадрове забезпечення системи охорони здоров'я в Україні.

12. Фармацевтична галузь в Україні: мережа закладів, діяльність та перспективи розвитку.

13. Електронне здоров'я. Структура, ресурси, послуги.

14. Медична наука в Україні: мережа науково-дослідних закладів, наукові ступені в медицині, Національна академія медичних наук України.

15. Критерії медичної та соціальної ефективності діяльності медичних закладів в різних країнах світу (на прикладі окремої країни).

Методи навчання

Проблемна, мультимедійна та лекція-бесіда; творчі та проблемні дискусії, наочні ілюстрації, обговорення, усні опитування, письмові контрольні роботи, тестові завдання, письмові творчі роботи, самостійна робота, ігрові методи, вирішення ситуаційних та практичних завдань, а також самостійна робота здобувачів вищої освіти з інформаційними джерелами та нормативними документами.

Види контролю: поточний та підсумковий.

ОЦІНЮВАННЯ

Формою підсумкового контролю дисципліни є залік, який проводиться викладачем академічної групи відповідно розкладу заліків, затвердженого по університету.

Оцінювання поточної навчальної діяльності (ПНД)

Поточна навчальна діяльність здобувачів вищої освіти контролюється викладачем академічної групи, після засвоєння студентами кожної теми дисципліни та виставляються оцінки з використанням 4-бальної (національної) системи. Для здобувачів заочної форми навчання до поточних оцінок також належить оцінка за виконане індивідуальне завдання. За підсумками семестру середню оцінку (з точністю до сотих) за ПНД викладач автоматично одержує за допомогою електронного журналу системи АСУ.

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність проводиться відповідно до «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу», затвердженій наказом ХНМУ № 52 від 23.02.2016.

Підсумковий бал за ПНД у семестрі визначається як середнє арифметичне національних оцінок за кожне заняття та ПЗ, округлене до 2-х знаків після коми. До суми балів за ПНД включається також оцінка за виконану індивідуальну роботу. Відповідно до вказаної Інструкції, перерахунок середньої

оцінки за поточну навчальну діяльність (ПНД) у багатобальну шкалу, для дисциплін, що завершуються заліком проводиться відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1.

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються заліком)**

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

Проведення та оцінювання заліку

Залік з дисципліни - це процес, протягом якого перевіряються отримані за курс (семестр):

- рівень теоретичних знань;
- розвиток творчого мислення;
- навички самостійної роботи;

- компетенції - вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх у вирішенні практичних завдань.

Для проведення сесії встановлюється розклад, затверджений ректором ХНМУ із зазначенням конкретних дат складання іспитів. Якщо іспит не складено, встановлюються дати перескладання під час канікул, до початку наступного семестру.

З урахуванням особливостей дисципліни іспит проводиться у формі оцінювання засвоєння практичних навичок та теоретичних знань за всіма темами дисципліни в день іспиту.

Кафедрою обрано перший підхід до оцінювання освоєння практичних навичок та теоретичних знань (табл. 2, 3). Екзаменаційні білети включають чотири питання для контролю теоретичних знань і одне практичне завдання для контролю оволодіння практичними навичками.

Таблиця 2

Критерії оцінювання практичних навичок

Кількість навичок	«5»	«4»	«3»	Відповідь за білетами практичної частини	За кожен практичну навичку студент одержує від 5 до 8 балів, що відповідає: «5» - 8 балів; «4» - 6,5 балів; «3» - 5 балів.
1	8	6,5	5		
2	8	6,5	5		
	16	13	10		

Оцінювання теоретичних знань за складеними на кафедрі білетами, які включають усі теми дисципліни.

Таблиця 3

Критерії оцінювання теоретичних знань

Кількість питань	«5»	«4»	«3»	Усна відповідь за білетами, які включають теоретичну частину дисципліни	За кожен відповідь студент одержує від 10 до 16 балів, що відповідає: «5» - 10-12 балів; «4» - 12-13 балів; «3» - 14,5-16 балів.
1	16	12	10		
2	16	12	10		
3	16	12	10		
4	16	12	10		
	64	32,5	40		

Оцінка з дисципліни

Оцінка з дисципліни визначається як бали ПНД, які переводяться у 200-бальну шкалу ЕСТС (табл.1) з додаванням балів, одержаних безпосередньо на заліку.

Максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати за вивчення дисципліни – 200 балів, у тому числі максимальна кількість балів за поточну навчальну діяльність – 120 балів, а також максимальна кількість балів за результатами іспиту - 80 балів. Мінімальна кількість балів становить 120, у тому числі мінімальна поточна навчальна діяльність – 70 та за результатами іспиту – 50 балів.

Технологія оцінювання дисципліни.

Оцінювання результатів вивчення дисциплін проводиться безпосередньо під час заліку та іспиту. Оцінка з дисципліни визначається як сума балів за ПНД та іспиту і становить min – 120 до max – 200. Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ЄCTS наведена у таблиці 4.

Таблиця 4

Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ЄCTS

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄCTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою
180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Оцінка з дисципліни виставляється лише здобувачам, яким зараховані усі підсумкові заняття та диференційований залік.

Здобувачам, що не виконали вимоги навчальних програм дисциплін виставляється оцінка **F_x**, якщо вони були допущені до складання диференційованого заліку, але не склали його. Оцінка **F** виставляється здобувачам, які не допущені до складання диференційованого заліку.

Після завершення вивчення дисципліни відповідальний за організацію навчально-методичної роботи на кафедрі або викладач виставляють здобувачу відповідну оцінку за шкалами (Таблиця 4) у залікову книжку та заповнюють відомості успішності з дисципліни за формами: У-5.03А – залік; У-5.03Б – іспит.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу полягає у дотриманні Етичного Кодексу, укладеного університетською спільнотою, в якому визначено основні моральні принципи (Кодекс корпоративної етики ХНМУ представлений на сайті <http://knmu.edu.ua>)

Відповідно до діючої «Інструкції з оцінювання навчальної діяльності при Європейській кредитно-трансферній системі організації навчального процесу» здобувачі вищої освіти мають отримати оцінку за кожною темою дисципліни. Якщо здобувач пропустив навчальне заняття він має його відпрацювати відповідно до «Положення про порядок відпрацювання студентами

Харківського національного медичного університету навчальних занять». Відпрацювання проводяться щоденно черговому викладачу кафедри.

У разі, якщо здобувач не здав вчасно індивідуальне завдання з поважної причини, необхідно повідомити викладача про таку ситуацію та встановити новий строк здачі. Якщо здобувач не встигає з виконанням індивідуального завдання він може попросити у викладача відкладення терміну з обґрунтуванням причини невчасного виконання (викладач вирішує в кожній конкретній ситуації чи є сенс продовження строку виконання і на який термін).

У разі невиконання завдань під час навчальних занять, чи невиконання частини такого заняття викладач виставляє незадовільну оцінку, яку здобувач має перескласти викладачеві у вільний час викладача і здобувача, який слід попередньо призначити.

Під час лекційного заняття здобувачам вищої освіти рекомендовано вести конспект заняття та зберігати достатній рівень тиші.

Під час практичних занять очікується достатній рівень підготовленості здобувачів до них та активна участь в роботі і виконанні поставлених викладачем завдань. Зокрема, очікується активна участь під час обговорення в аудиторії, здобувачі мають бути готовими детально розбиратися в матеріалі, ставити запитання, висловлювати свою точку зору, дискутувати. Під час занять важливі:

- повага до колег, ввічливість та вихованість,
- толерантність до інших та їхнього досвіду,
- сприйнятливність та неупередженість,
- здатність не погоджуватися з думкою, але шанувати особистість опонента /-ки),
- ретельна аргументація своєї думки та сміливість змінювати свою позицію під впливом доказів,
- я-висловлювання, коли людина уникає непотрібних узагальнювань, описує свої почуття і формулює свої побажання з опорою на власні думки і емоції,
- обов'язкове знайомство з першоджерелами, підготовленість до заняття.

Вітається творчий підхід у різних його проявах. Від здобувачів вищої освіти очікується зацікавленість участю у різноманітних науково-комунікативних заходах з предметного профілю.

Успішне проходження курсу вимагає дотримання академічної доброчесності, знання та вміння використовувати при підготовці до занять та виконанні завдань Положення про порядок перевірки у Харківському національному університеті текстових документів – дисертаційних робіт, звітів за науково-дослідними роботами, наукових публікацій, матеріалів наукових форумів, навчальної літератури, навчально-методичних видань та засобів навчання на наявність текстових запозичень.

Поведінка в аудиторії

Основні «так» та «ні»

Здобувачам вищої освіти важливо дотримуватися правил належної поведінки в університеті. Ці правила є загальними для всіх, вони стосуються також і всього професорсько-викладацького складу та співробітників/-ць, і принципово не відрізняються від загальноприйнятих норм. Під час занять здобувачі мають бути вдягнені в медичні халати (професійний одяг).

Під час занять дозволяється:

- залишати аудиторію на короткий час за потреби та за дозволом викладача;

- пити воду;
- фотографувати слайди презентацій;
- брати активну участь у ході заняття.

заборонено:

- їсти (за виключенням осіб, особливий медичний стан яких потребує іншого – в цьому випадку необхідне медичне підтвердження);
- палити, вживати алкогольні і навіть слабоалкогольні напої, інші напої окрім води, а також наркотичні засоби;
- нецензурно висловлюватися або вживати слова, які ображають честь і гідність колег та професорсько-викладацького складу;
- грати в азартні ігри;
- наносити шкоду матеріально-технічній базі університету (псувати інвентар, обладнання; меблі, стіни, підлоги, засмічувати приміщення і території);
- галасувати, кричати або прослуховувати гучну музику в аудиторіях і навіть у коридорах під час занять.

Охорона праці

На першому занятті з курсу буде роз'яснено основні принципи охорони праці шляхом проведення відповідного інструктажу. Очікується, що кожен повинен знати, де найближчий до аудиторії евакуаційний вихід, де знаходиться вогнегасник, як їм користуватися тощо.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Громадське здоров'я : підручник для студ. вищих мед. навч. закладів. – Вид. 3 – Вінниця : «Нова книга», 2013. – 560 с.
2. Oxford Textbook of Global Public Health, 6 edition. Edited by RogesDetels, Martin Gulliford, QuarraishaAbdoolKarimand ChorhChuan Tan. – Oxford University Press, 2017. – 1728 p.
3. Medical Statistics at a Glance Text and Workbook. Aviva Petria, Caroline Sabin. – Wiley-Blackwell, 2013. – 288 p.
4. Збірник тестових завдань до державного випробування з гігієни, соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я / за ред. В.Ф. Москаленка, В.Г. Бардова, О.П. Яворовського. – Вінниця : Нова Книга, 2012. – 200 с.
5. Тестові завдання з соціальної медицини, організації охорони здоров'я

та біостатистики : навч. посібн. для студентів мед. ф-тів / за ред. В.А. Огнєва. – Харків : Майдан, 2005. – С. 141–148.

6. Методичні рекомендації кафедри.

7. Лекційний курс кафедри.

Допоміжна література

1. Board Review in Preventive Medicine and Public Health. Gregory Schwaid. – ELSEVIER., 2017. – 450 p.

2. Donaldson`s Essential Public Health, Fourth Edition. Liam J. Donaldson, Paul Rutter – CRC Press, Taylor&Francis Group, 2017 – 374 p.

3. Jekel`s epidemiology, biostatistics, preventive medicine and public health. Fourth edition. David L. Katz, Joann G. Elmore, Dorothea M.G. Wild, Sean C. Lucan. – ELSEVIER., 2014. – 405 p.

4. Oxford Handbook of Public Health Practice, Fourth Edition. Charles Guest, Walter Ricciardi, Ichiro Kawachi, Iain Lang. – Oxford University Press, 2012 - 656 p.

5. Primer of Biostatistics, Seventh Edition. Stanton A. Glantz – McGraw-Hill Education, 2012. – 320 p.

6. Збірник тестових завдань до державних випробувань з гігієни, соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я : навч. посібник. – Вінниця : Нова книга, 2012 – 200 с.

7. Методи соціальної медицини / під ред. О.М. Очеретько, О.Г. Процек. – Вінниця : Тезис, 2007. – 410 с.

8. Населення України. Демографічний щорічник. – К. : Держкомстат України. (режим доступу: www.ukrstat.gov.ua).

9. Попченко Т.П. Реформування сфери охорони здоров'я в Україні: організаційне, нормативно-правове та фінансово-економічне забезпечення. – К. : НІСД, 2012. – 96 с.

10. Посібник із соціальної медицини та організації охорони здоров'я. – К. : «Здоров'я», 2002. – 359 с.

11. Програмні тестові питання з соціальної медицини та організації охорони здоров'я. – Тернопіль : Укрмедкнига, 2001. – 316 с.

12. Соціальна медицина і організація охорони здоров'я (для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів України IV рівня акредитації. – К. : Книга плюс, 2010. – 328 с.

13. Щорічна доповідь про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України. 2016 рік / МОЗ України, ДУ «УІСД МОЗ України». – Київ, 2017. – 516 с.

Інформаційні ресурси

1. Всесвітня організація охорони здоров'я. – URL: www.who.int

2. Кохрейнівський центр доказової медицини. – URL: www.cebm.net

3. Кохрейнівська бібліотека. – URL: www.cochrane.org

4. Національна медична бібліотека США. – MEDLINE. – URL: www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed

5. Канадський центр доказів в охороні здоров'я. – URL: www.cche.net

6. Центр контролю та профілактики захворювань. – URL: www.cdc.gov

7. Центр громадського здоров'я МОЗ України. – URL: www.phc.org.ua
8. Українська база медико-статистичної інформації «Здоров'я для всіх». – URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/news.html?id=203>
9. Журнал British Medical Journal. – URL: www.bmj.com
10. Журнал Evidence-Based Medicine. – URL: www.evidence-basedmedicine.com

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ:

1. Основні принципи охорони здоров'я в Україні. Правові засади охорони здоров'я.
2. Системи охорони здоров'я: цілі, функції. Типи систем охорони здоров'я, характеристики, переваги та недоліки.
3. Реформи в системі охорони здоров'я України: реформи в наданні послуг, фінансуванні, кадровому забезпеченні та управлінні охороною здоров'я.
4. Організаційні принципи медичної допомоги. Види медичної допомоги та заклади, що її надають.
5. Визначення поняття «первинна медична допомога» (ПМД). Основні принципи ПМД на засадах сімейної медицини. Центри первинної медичної допомоги.
6. Характеристика існуючих організаційних моделей роботи сімейних лікарів. Можливі організаційні моделі сімейної медицини в Україні.
7. Завдання та зміст роботи сімейного лікаря, співпраця з різними закладами охорони здоров'я, із соціальними службами. Роль центрів первинної медичної допомоги у медичному забезпеченні населення.
8. Організація позалікарняної (спеціалізованої та вузькоспеціалізованої) медичної допомоги населенню.
9. Зміст вторинної (спеціалізованої) та третинної (вузькоспеціалізованої, високотехнологічної, висококваліфікованої) стаціонарної медичної допомоги. Заклади, що надають стаціонарну допомогу.
10. Заходи щодо раціонального використання ліжкового фонду. Роль наступності між позалікарняними та лікарняними закладами.
11. Значення стаціонарозамінної допомоги, її організаційні форми. Функції та структура денного стаціонару.
12. Облік роботи стаціонарів, методика визначення та аналіз показників їх діяльності.
13. Особливості медичного забезпечення сільського населення; чинники, що на нього впливають.
14. Госпітальний округ: принцип створення та характеристика закладів.
15. Екстрена медична допомога: система, принципи, завдання, показники діяльності закладів. Організація екстренної медичної допомоги в сільській місцевості.
16. Центри екстреної медичної допомоги та медицини катастроф. Лікарня та станції швидкої медичної допомоги, основні завдання та функції.
17. Лікувально-профілактичні заклади з надання акушерсько-гінекологічної допомоги, особливості їх формування в умовах міської та сільської місцевостей; організація та зміст їх діяльності.
18. Експертна оцінка організаційних елементів медичного забезпечення

вагітних і жінок з гінекологічними захворюваннями.

19. Перинатальний центр. Пологовий будинок. Жіноча консультація. Завдання, зміст роботи, структура, показники діяльності, особливості взаємодії між собою та закладами, що надають первинну медичну допомогу.

20. Заклади, що надають медичну допомогу дітям, їх структура та функції. Основні розділи роботи педіатра, сімейного лікаря. Організація спеціалізованої медичної допомоги дітям.

21. Організація медичної експертизи втрати працездатності. Види тимчасової непрацездатності, особливості проведення експертизи при окремих видах непрацездатності. Завдання лікуючих лікарів та ЛКК при проведенні експертизи тимчасової втрати працездатності.

22. Організація експертизи стійкої втрати працездатності. Види інвалідності. Медико-соціальні експертні комісії (МСЕК), їх види, функції.

23. Складові частини якості: структурна якість; якість технологій; якість результатів. Показники якості та ефективності медичної допомоги. Застосування клінічних протоколів та медичних стандартів.

24. Чинники, що впливають на ефективність діяльності закладів охорони здоров'я. Основні підходи до розробки заходів з покращення надання медичної допомоги.

25. Медико-соціальне забезпечення населення літнього віку. Паліативна та хоспісна допомога, принципи організації.

26. Поняття «медичне страхування». Особливості реалізації обов'язкового та добровільного медичного страхування. Проблеми впровадження страхової медицини в Україні.

27. Сутність науки управління, її предмет. Принципи управління. Складові частини процесу управління. Управлінське рішення.

28. Обізнаність щодо психічного здоров'я у суспільстві. Організація охорони психічного здоров'я на рівні первинної медичної допомоги, профілактичні та реабілітаційні заходи.

29. Електронне здоров'я. Структура, ресурси, послуги.

30. Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ). Мета та історія створення, завдання. Значення діяльності ВООЗ для країн світу та України.